

Osallistuva Vantaa -mallin hyväksyminen

VD/7367/00.01.02.06/2016

JN/KS/MT/LL

Kuntalain 22 §:n mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista.

Kuntalain mukaan osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti:

- 1) järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä kuntalaisraateja;
- 2) selvittämällä asukkaiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa;
- 3) valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia kunnan toimielimiin;
- 4) järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun;
- 5) suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;
- 6) tukemalla asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Kaupunginvaltuuston 8.5.2017 hyväksymän hallintosäännön mukaan toimialat huolehtivat suunnitelmallisesti omassa toiminnassaan siitä, että kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa oikea-aikaisesti ja vuorovaikutteisesti Vantaan kaupungin toimintaan.

Uuden valtuustokauden valmistelusta vastannut Johde-toimikunta antoi toukokuussa 2016 asukaspalveluille ohjeen valmistella asukasosallisuuden edistämiseksi toimintamallin, joka ei sisällä toimivaltaisia alueellisia toimielimiä.

Tiedonkeruuvaiheessa tehtiin kyselyt työntekijöille ja kaupungin sisäiselle osallisuusverkostolle, toteutettiin asukkaille suunnattu verkkokysely ja neljä työpajaa sekä selostettiin asiaa aluetoimikunnissa, neuvostoissa ja neuvottelukunnissa. *Osallistuva Vantaa* -mallin luonnosta esiteltiin kaupunginhallituksen iltakoulussa 6.2.2017 ja kaupunginhallitukselle 6.3.2017 § 14.

Mallin tueksi asukaspalvelujen kuntalaispalvelut on yhdessä muiden toimialojen kanssa kevään 2017 aikana toteuttanut useita pilottiprosesseja, joissa on testattu erilaisten osallistavien menetelmien soveltuvuutta Vantaan toimintaympäristöön. Pilotteina on toteutettu mm. kansalaisraati strategian valmistelun tueksi, osallistuvan budjetoinnin hanke sosiaali- ja terveyspalveluiden toimialan kanssa, osallistavaa suunnittelua maankäytön, ympäristön ja rakentamisen toimialan kanssa, osallisuuskoulutuksia henkilöstölle, kehittämistyötä Tikkuraitin yrittäjien kanssa sekä sähköinen uutiskirje Tikkurilan, Myyrmäen ja Kivistön suuralueille. Toimialojen omia kokemuksia palvelumuotoilusta, yhteissuunnittelusta ja muusta osallistavasta suunnittelusta ja vuorovaikutuksesta on hyödynnetty laajasti. Tietohallinnon kanssa on viety eteenpäin sähköisen ja mobiilin osallistumisympäristön kehittämisprojektia.

Kaupunginvaltuuston valtuustoryhmien välisessä sopimuksessa hallintosäännön hyväksymisen yhteydessä on kirjaus, jonka mukaan "vantaalainen osallisuusmalli otetaan osaksi kaupunkistrategiaa, jossa erilaiset osallisuuden muodot ja tavoitteet kuvataan".

Osallistuvassa Vantaassa osallisuus on kaupungin läpäisevänä ja toimintaa ohjaavana periaatteena, joka on kirjattu strategiaan ja jota kehitetään, arvioidaan ja mitataan. Se sisältää kaupunkiorganisaatiossa työnjaon, jonka mukaan toimialat huolehtivat omassa toiminnassaan osallistumisen järjestämisestä ja saavat tarvittaessa asiantuntijatukea asukaspalvelujen toimialan kuntalaispalveluista.

Asukkaille *Osallistuva Vantaa* näyttäytyy monipuolisina suoran ja edustuksellisen osallistumisen mahdollisuuksina, kehittyvinä sähköisen ja mobiilin osallistumisen työkaluina sekä yhä parempana viestintänä, neuvontana ja sujuvana asiointina. Kansalaisyhteiskunnan ja asukkaiden omaa aktiivisuutta kaupunki tukee olemalla tarvittaessa kumppani ja mahdollistaja. Paikallisen kansalaistoiminnan ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi asukaspalvelujen toimialan kuntalaispalveluissa työskentelevät osallisuuskordinaattorit ja yhteisötyöntekijät toimivat samalla alueella kuin alueelliset kehittämistoimikunnat.

Osallistuvaa Vantaata toteutetaan toimialojen normaalin vuosisuunnittelun ja tulokorttien kautta. Mallin kehittämiseen kuuluvat kokeilut ja niistä oppiminen. Osallistumisen mittaamista ja arviointia kehitetään ja viedään vähitellen osaksi toiminnan ja talouden suunnittelua. Strategian tavoitteisiin osallisuus on jo sisällytetty. Asukaspalvelujen toimiala koordinoi, kokoaa tietoa ja raportoi *Osallistuvan Vantaan* toteutumisesta valtuustolle.

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 15

Asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi *Osallistuva Vantaa* -malli.

Käsittely:

Aluepalvelupäällikkö Katja Syvärinen on paikalla vastaamassa kysymyksiin.

Asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja muutti esitystään siten, että päätökseen lisättiin kohta b) *kaupunginhallitus käsittelee osallisuusohjelman toimeenpanoa toukokuussa 2018.*

Päätös:

Päätettiin

- a) esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi *Osallistuva Vantaa* -malli, ja
- b) että kaupunginhallitus käsittelee osallisuusohjelman toimeenpanoa toukokuussa 2018.

Liitteet:

- *Osallistuva Vantaa* -malli

Täytäntöönpano: esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot:

Asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja Jaakko Niinistö; aluepalvelupäällikkö Katja Syvärinen, puh. 040 077 3203; etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi